

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/155/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118013060
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2118013060.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného L. B., nar. XX.XX.XXXX, pre prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 6T/87/2018-224 zo dňa 30.04.2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.01.2020 v Trnave, takto:

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolania okresného prokurátora a obžalovaného L. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a j ú.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava, č. k. 6T/87/2018-224 zo dňa 30.04.2019 bol obžalovaný L. B. uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 5. októbra 2017 v čase o 8:45 hod. ako vodič nákladného motorového vozidla značky Iveco Eurocargo, bielej farby, evidenčného čísla PN596BE v objekte zariadenia pre seniorov v obci B. M. R. č. XX, si pri cúvaní s týmto vozidlom, napriek nedostatočnému rozhľadu o situácii za vozidlom nezabezpečil pomoc spôsobilej a náležite poučenej osoby, následkom čoho si nevšimol poza vozidlom prechádzajúcu J. N., do ktorej zadnou časťou vozidla narazil, následkom čoho spadla na zem, čím jej spôsobil tržnú ranu ľavej temennej oblasti hlavy dĺžky 4 - 5 cm, otras mozgu, trieštivú zlomeninu ľavej lopatky, sériovú zlomeninu 4. až 10. rebra s prítomnosťou vzduchu a malého množstva krvi v ľavej pohrudničnej dutine, ťažké pomliaždenie kože a podkožia s odlúčením povrchových vrstiev od svalstva s roztrhnutím bočného väzu ľavého laktového kĺbu, pričom v dôsledku komplikovaného priebehu hojenia operačne ošetrovaného poranenia lakťa a tržných rán pleca a ramena po pripútaní na lôžko nastalo srdcové zlyhanie pri hlienohnisavom zápale priedušiek a hlbokých ranách po nekrotómiách na ľavej hornej končatine, ktoré sa u J. N. vyskytli počas hospitalizácie od dňa 5. októbra do XX. M. XXXX, kedy o 22.05 hod. na následky zranenia zomrela, čím obžalovaný porušil povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 22 ods. 2, ods. 3 zákona č.8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

Za tento skutok okresný súd obžalovanému uložil podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona okresný súd obžalovanému výkon trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona okresný súd obžalovanému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na 2 (dva) roky.

Podľa § 288 Trestného poriadku okresný súd poškodených L. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/XX, S. a Všeobecnú zdravotnú poisťovňu a. s. so sídlom Panónska cesta číslo 2, 851 04 Bratislava, IČO: 35937874 odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 224-225.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že v predmetnej veci obžalovaný na hlavnom pojednávaní, po poučení podľa § 257 ods. 1 písm. a), b), c), ods. 4, ods. 5, ods. 8 Trestného poriadku, urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Vzhľadom k vyhláseniu obžalovaného okresný súd podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a následne podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku okresný súd vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku nevykoná a vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody.

Okresný súd ďalej ustálil, že obžalovaný je živnostníkom, ktorý sa živí ako tzv. vodič z povolania. Vodičské oprávnenie mu bolo udelené dňa 16.06.1988, vodičské oprávnenie (kategória „CE“) mu bolo udelené dňa 22.08.1989. Z jeho evidenčnej karty vodiča je zrejmé, že medzi rokmi 2006 až 2018 má evidovaný 26 priestupkov na úseku cestnej premávky. Vo všetkých prípadoch sa jedná o menej závažné porušenia zákona, za ktoré mu boli ukladané blokové pokuty spravidla vo výmere 10 a 20 Eur, v dvoch prípadoch vo výmere 60 Eur. Ani v jednom prípade mu nebolo zadržané vodičské oprávnenie. Z odpisu registra trestov menovaného vyplýva, že doposiaľ nebol nikdy súdom trestaný.

Pokiaľ ide o výšku a druh trestu, okresný súd prihliadol na spôsob spáchania činu neúmyselným konaním obžalovaného, ktorého sa dopustil ako vodič nákladného motorového vozidla pri cúvaní, kedy porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, následok jeho konania v podobe závažnej poruchy na objekte chránenom Trestným zákonom, zavinenie vo forme vedomej nedbanlivosti, existenciu dvoch poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona, absenciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Trestného zákona, pričom okresný súd prihliadol i na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy vo vzťahu k posúdeniu čoho majú význam najmä údaje vyplývajúce z odpisu jeho registra trestov a evidenčnej karty vodiča.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol včas podaným odvolaním okresný prokurátor čo do výroku o treste (č. I. 222), ktoré písomne odôvodnil na č. I. 231a - 232 spisu. Podľa názoru prokurátora uvedený rozsudok je nezákonný, keďže obžalovanému uložil okresný súd trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu iba v trvaní dvoch rokov. Prokurátor má za to, že okresný súd sa pri ukladaní trestu zákazu činnosti dôsledne nezaoberal osobou obžalovaného. Skutočnosť, že po spáchaní trestného činu bol opätovne 2 krát priestupkovo trestaný na úseku dopravy a priestupková minulosť obžalovaného značným spôsobom zvyšuje závažnosť jeho protiprávneho konania až do takej miery, že odôvodňuje v jeho prípade uloženie trestu zákazu činnosti vo vyššej výmere, než v akej mu bolo uložené.

S prihliadnutím na odvolacie argumenty prokurátor navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, pričom výkon trestu mu podmiennečne odloží a určí skúšobnú dobu na 3 roky a zároveň obžalovanému uloží trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 6 rokov.

Rozsudok okresného súdu napadol odvolaním aj obžalovaný (č. I. 222), ktoré odôvodnil prostredníctvom obhajcu na č. I. 228-229 spisu. Obžalovaný je toho názoru, že mu mala byť priznaná aj poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. n) Trestného zákona, nakoľko napomáhal polícii pri objasňovaní trestnej činnosti. Taktiež poukazuje, že porušenia ustanovenia zákona o cestnej premávke, nemôže súd považovať za závažnejší spôsob konania aj s ohľadom na to, že poškodená zomrela počas hospitalizácie v nemocnici dňa 24.11.2017 na srdcové zlyhanie, čo podľa jeho názoru nemá príčinnú súvislosť s dopravnou nehodou nakoľko sa nehoda stala 05.10.2017.

S poukazom na odvolaciu argumentáciu obžalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a zmenil čo do výšky trestu a zákazu činnosti a uložil mu miernejší trest.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 23.01.2020 za prítomnosti obžalovaného, obhajcu obžalovaného a zástupcu Krajskej prokuratúry v Trnave, na ktorom oboznámil zúčastnených s napadnutým rozsudkom okresného súdu, odvolaním okresného prokurátora, odvolaním obžalovaného a podstatným obsahom spisu.

Zástupca Krajskej prokuratúry Trnava navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a rozhodol v zmysle ich návrhu a zároveň, aby zamietol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné.

Obhajca obžalovaného navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a zmenil ho v časti trestu zákazu činnosti a uložil obžalovanému trest zákazu činnosti na 1 rok a zároveň, aby zamietol odvolanie prokurátora ako nedôvodné.

Obžalovaný uviedol, že sa pridrižiava prednesu svojho obhajcu.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd zistil, že odvolania okresného prokurátora a obžalovaného nie sú dôvodné.

Pokiaľ ide o odvolaním napadnutý výrok o treste obžalovaného, odvolací súd konštatuje, že trest uložený obžalovanému za spáchaný prečin bol súdom prvého stupňa uložený v súlade so zásadami ukladania trestov podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona a súd prvého stupňa tento výrok v napadnutom rozsudku i náležite odôvodnil.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa odvolací súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne nie je potrebné, aby tieto opakoval vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal. (viď. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 z 23. januára 2018)

Odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje, plne naň odkazuje a na skonštatovanie správnosti sa žiada odvolacím súdom uviesť už len nasledovné:

Pokiaľ ide o odvolanie okresného prokurátora, ktoré smerovalo výlučne čo do výroku o treste, konkrétne treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu, prokurátor namietal nezákonnosť napadnutého rozsudku nakoľko sa okresný súd dôsledne nezaoberal osobou obžalovaného kedy opomenul skutočnosť, že po spáchaní trestného činu bol opätovne 2 krát priestupkovo trestaný na úseku dopravy a priestupková minulosť obžalovaného značným spôsobom zvyšuje závažnosť jeho protiprávneho konania.

Odvolací súd po preskúmaní veci uvádza, že s odvolacími námietkami okresného prokurátora sa nestotožnil a poukazuje na skutočnosť, že obžalovaný má vodičské oprávnenie od roku 1988, jazdí nepretržite 29 rokov a živí sa ako vodič z povolania. Od roku 2006 až do roku 2018 má síce záznamy o 26 blokových pokutách na úseku cestnej premávky, avšak vo všetkých prípadoch sa jedná o menej závažné porušenia zákona. Ďalej odvolací súd poukazuje na ďalšie okolnosti, ktoré boli zohľadnené v prospech obžalovaného a to, že svoje konanie obžalovaný úprimne oľutoval a doposiaľ nebol nikdy súdom trestaný. Samotná skutočnosť, že obžalovaný bol 2 krát priestupkovo trestaný na úseku dopravy po spáchaní skutku, nie je dôvodom na sprísnenie trestu zákazu činnosti a to najmä keď sa jedná o priestupky menej závažného charakteru.

Pri rozhodovaní o druhu treste a jeho výmere súd zohľadňuje aj samotný dopad uloženého trestu na obžalovaného. Odvolací súd zdôrazňuje, že obžalovaný sa živý ako vodič z povolenia, vozidlo používa denne. S prihliadnutím na tú skutočnosť, že je doposiaľ netrestanou osobou, a aj keď sa ako vodič dopustil priestupkov, prevažujú u obžalovaného vo vzťahu k uloženiu trestu zákazu činnosti také okolnosti, ktoré je potrebné hodnotiť ako okolnosti odôvodňujúce neuloženie trestu zákazu činnosti vo vyššej výmere.

Podľa § 61 ods. 1 Trestného zákona, trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona, trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

V tejto súvislosti netreba opomínať aj jedno zo základných kritérií, ktoré musí súd pri ukladaní trestu zohľadniť, a to účel trestu tak ako to má na mysli § 34 ods. 1 Trestného zákona a vymedzenie okolností, na ktoré musí súd prihliadnúť pri určovaní druhu trestu a jeho výmery vyplývajúce z § 34 ods. 4 Trestného zákona. Účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti (represívny prvok) a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život (prvok individuálnej prevencie) a súčasne iných odradí od páchania trestných činov (prvok generálnej prevencie), pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

K odvolacej námietke obžalovaného, že porušenia ustanovenia zákona o cestnej premávke nemôže súd považovať za závažnejší spôsob konania aj s ohľadom na to, že poškodená zomrela počas hospitalizácie v nemocnici na srdcové zlyhanie, odvolací súd uvádza, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní dňa 30.04.2019 vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku o tom, že je vinný zo spáchania skutku na podklade obžaloby, pričom okresný súd na návrh prokurátora toto vyhlásenie prijal procesne správnym spôsobom. Nakoľko inštitút uznania viny svojou povahou vylučuje preskúmvanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a obžalobou určenej právnej kvalifikácie po prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, odvolací súd teda nemohol preskúmať tento výrok z hľadiska jeho zákonnosti a odôvodnenosti. Proti výroku o vine v tomto prípade teda odvolanie ako opravný prostriedok nie je prípustné. (viď. uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2To/5/2011 zo 7. februára 2012)

Pokiaľ ide o nepriznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že vyhlásenie viny obžalovaným nemôže byť posudzované ako poľahčujúca okolnosť podľa cit. ustanovenia, pretože trestné činy sa objasňujú v prípravnom konaní a nie na hlavnom pojednávaní. Odvolací súd v tejto súvislosti ďalej poukazuje na závery stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, na zjednotenie v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a písm. l) Trestného zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého, súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Táto poľahčujúca okolnosť je založená na aktívnej spolupráci páchatela pri objasňovaní svojej trestnej činnosti. Vyžaduje si aktívnu účasť páchatela pri vyšetrovaní trestnej činnosti, a to najmä vo forme uvádzania dôkazov, ktoré slúžia na objasnenie skutkových okolností daného trestného činu a jej hodnotenie je závislé od toho, do akej miery páchatel sám svojim prístupom participuje na objasnení trestného činu.

Vychádzajúc nielen z citovaného zjednocujúceho stanoviska, ale aj z gramatického a logického výkladu ustanovenia § 36 písm. n) Trestného zákona odvolací súd konštatuje, že pre priznanie poľahčujúcej okolnosti spočívajúcej v napomáhaní príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti sa vyžaduje určitá aktivita obvineného vo vzťahu k orgánom prípravného konania, ktorého účelom je objasňovanie trestnej činnosti, spočívajúca v poskytnutí takej súčinnosti, bez ktorej by k objasneniu určitých podstatných skutkových okolností došlo len s vynaložením nezanedbateľného úsilia orgánov činných v trestnom konaní. V zmysle uvedeného nie je možné prijať záver, že obžalovaný napomáhal

pri objasňovaní trestnej činnosti, keďže z obsahu spisu (ani z obsahu vyšetrovacieho spisu) nevyplýva, akým významným spôsobom obžalovaný napomáhal v objasňovaní jeho trestnej činnosti, aby mu mala byť priznaná i táto poľahčujúca okolnosť. Ani obhajoba v podanom odvolaní neuviedla v čom mala spočívať „pomoc“ obžalovaného orgánom činným v trestnom konaní a súdu pri objasňovaní skutku.

Odvolací súd, poukazujúc na odvolaciu argumentáciu okresného prokurátora uzatvára, že vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a okolnosti skutku, osobu obžalovaného a jeho osobné pomery, súčinnosť počas celého trestného konania, prístup obžalovaného k prejednávanej veci, okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu vo výmere 2 (dva) roky je spravodlivý, primeraný a zákonný v zmysle § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona s dostatočnou preventívnou pôsobnosťou.

Krajský súd záverom dodáva, že dostatočnou „hrozbou“ pre obžalovaného bude to, že ak sa v priebehu skúšobnej doby dopustí akejkolvek trestnej činnosti, za ktorú bude právoplatne odsúdený, alebo i v prípade spáchania akýchkoľvek priestupkov (t. j. aj dopravných), pôjde o skutočnosti, ktoré zakladajú zákonný dôvod na premenu uloženého podmieneného trestu odňatia slobody na nepodmienený.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd dospel k záveru, že trest zákazu činnosti, ktorý bol uložený obžalovanému, je trestom primeraným a zákonu zodpovedajúcim, ktorého zmyslom je viesť obžalovaného k tomu, aby viedol riadny život, je trestom na nápravu obžalovaného postačujúcim, tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolania okresného prokurátora aj obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.